

Reiseliv som del av problemet: til en ikke-bærekraftig utvikling

Innlegg under "Sustainable Destination Norway 2025 - Summit in Balestrand"

Arrangert av Vestlandsforskning og Høgskulen i Sogn og Fjordane

Kviknes hotell, 27. mai 2008

Karl Georg Høyer, Vestlandsforskning

Disposisjon

- **Våre tre innlegg:**
- **De tre bærekraftutfordringene for reiselivet**
 - Reiseliv som del av problemet
 - Reiseliv som offer for utviklingen
 - Reiseliv som del av løsningen
- Dette innlegget:
 - **Reiseliv som del av problemet**

Reiseliv som del av problemet

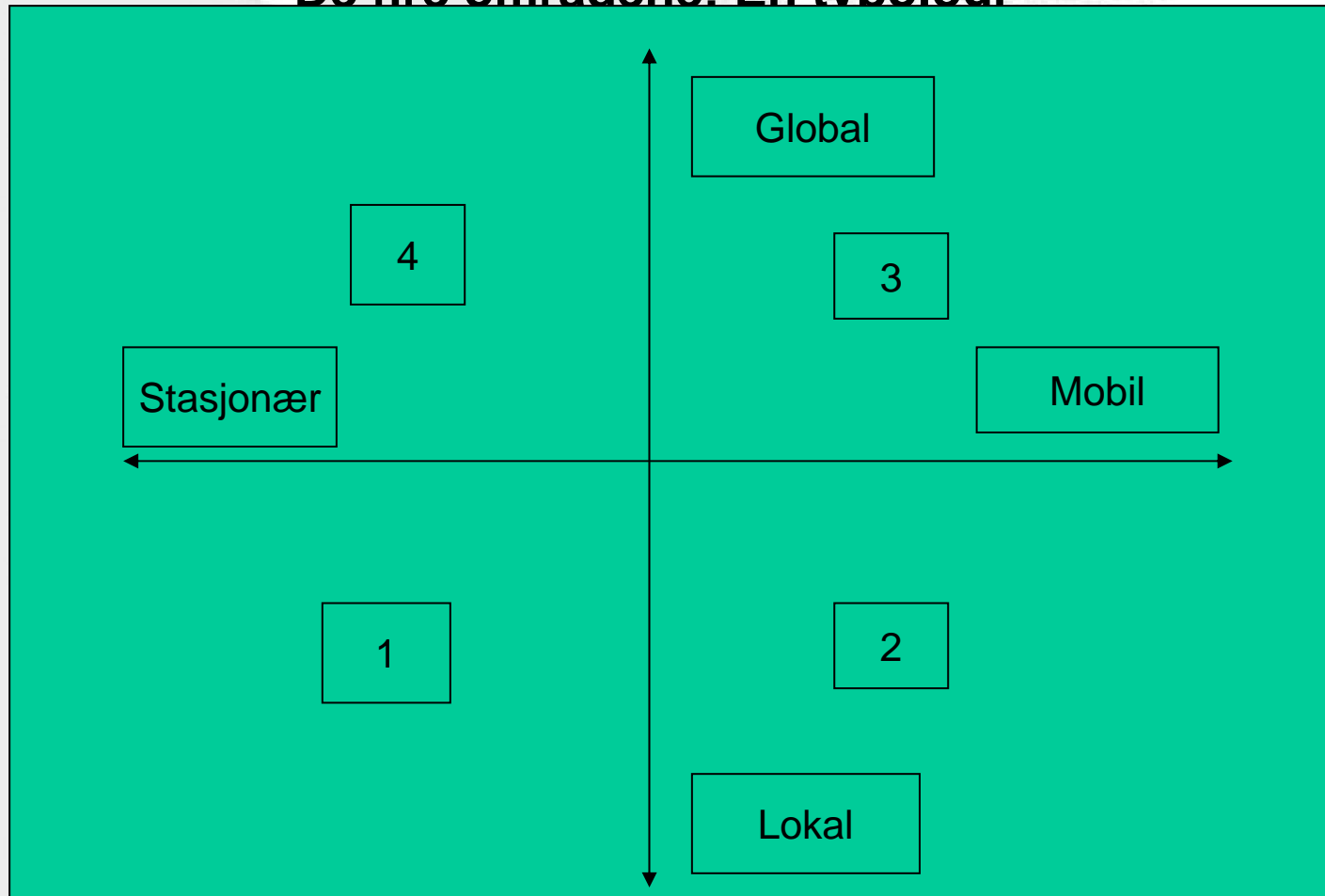
- **Noen hovedteser vesentlig basert på nyere forskning;**
 - 1. Tese 1: Tesen om det problematiske fritidsforbruket**
 - 2. Tese 2: Tesen om de fire problem- og fokusområdene**
 - 3. Tese 3: Tesen om det overfokuserte problemområde 1**
 - 4. Tese 4: Tesen om det underfokuserte problemområde 3**
 - 5. Tese 5: Tesen om den problematiske fritidsmobiliteten**
 - 6. Tese 6: Tesen om behovet for gjenvisitt i problemområde 1**
 - 7. Tese 7: Tesen om behovet for å forene de fire problem- og fokusområdene**

Tese 1: Det problematiske fritidsforbruket

- **Brutto energiforbruk for nordmenn:**
 - Offentlig forbruk: ca 10 %
 - Fritidsforbruk: ca 25 %
 - Annet privat forbruk: ca 65 %
 - Fritidsmobilitet: + 50 % av all personmobilitet
- **Sterke økninger på 2000-tallet:**
 - Kroneøkning: +13 % privat forbruk, + 24 % kultur og fritid
 - Utenlandsreiser med rutefly: + 87 %
 - Snittareal nye hytter: + 29 %
 - Antall med fritidsbolig i utlandet: + 37 %
 - Vekt av importert sportsutstyr: + 100 %
 - Vekt av importerte fritidsbåter: + 180 %

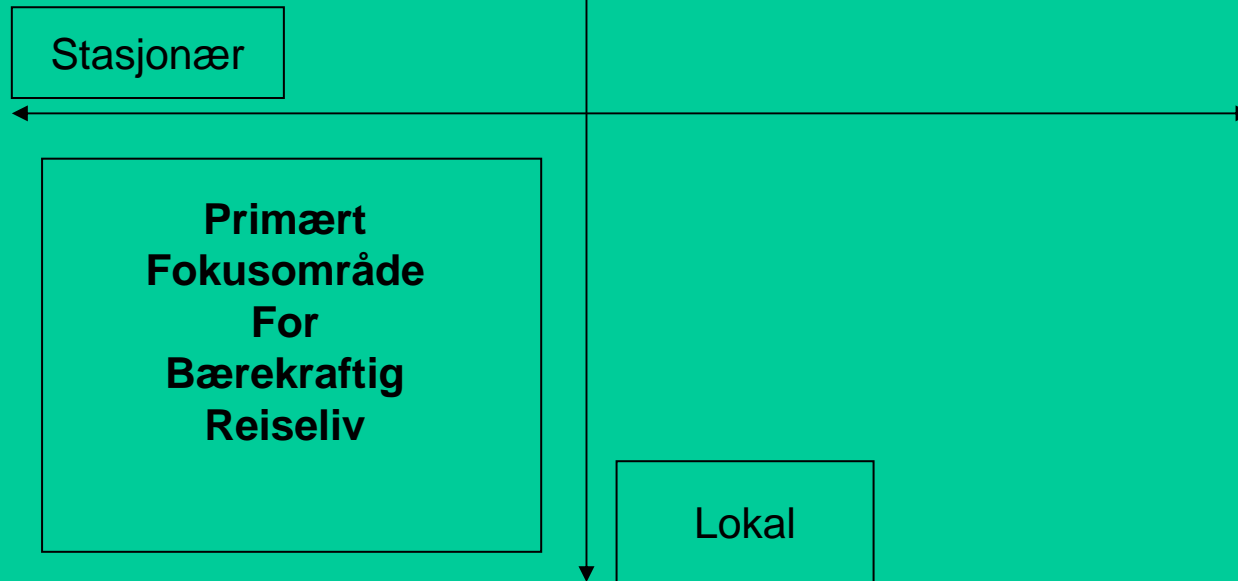
Tese 2: De fire problem- og fokusområdene

De fire områdene: En typologi

Tese 3: Det overfokuserte problemområde 1

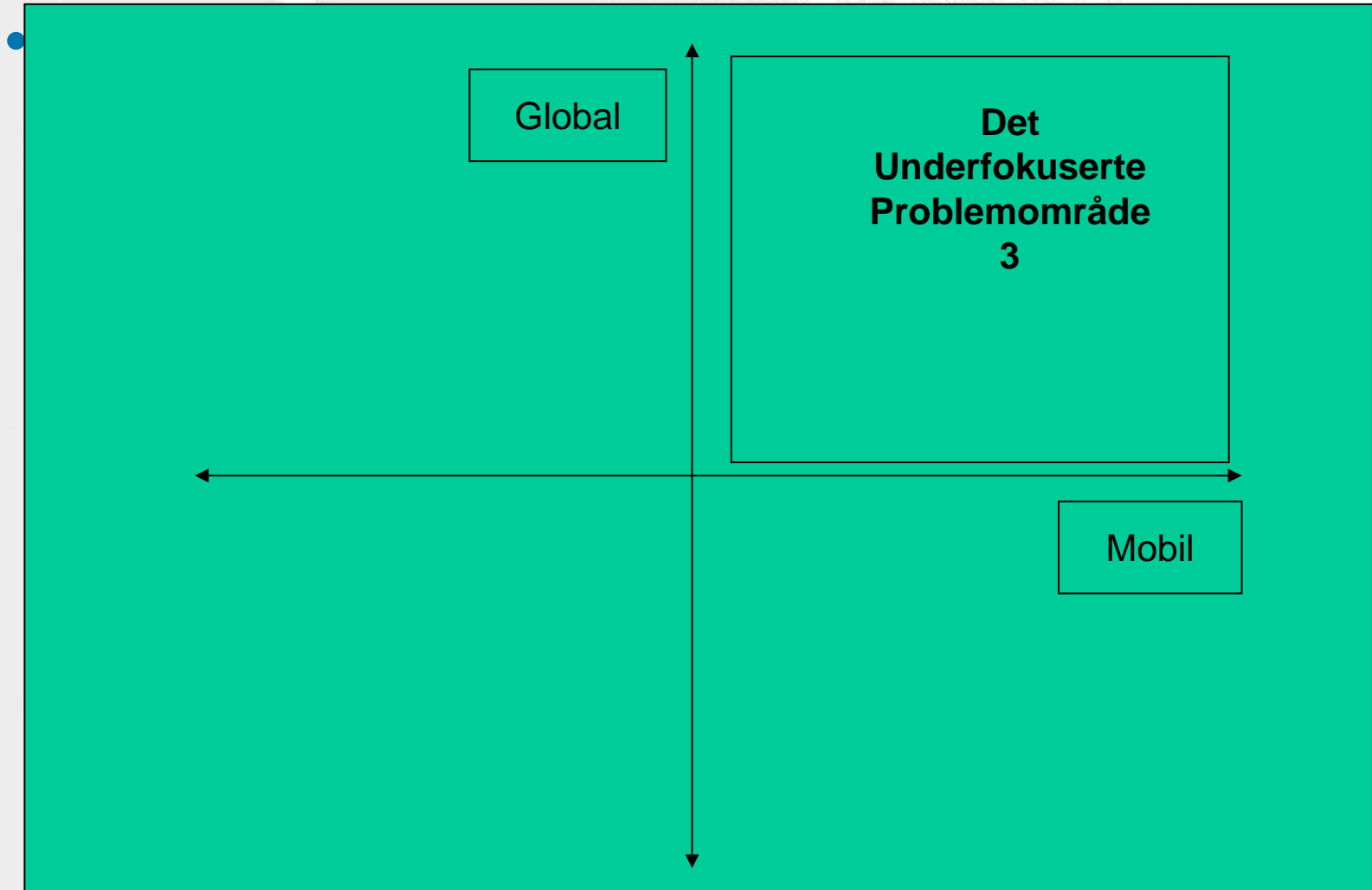
- Den firedelte typologien:

Tese 3: Det overfokuserte problemområde 1

- **De stasjonære aktivitetene – overnatting, hotell, camping, kafé, restaurant - står for en liten andel av reiselivets totale bærekraftrelaterte miljøbelastning**
- **20-30 % av brutto energiforbruk**
- **Mindre enn 5 % av utslipp av klimagasser**

Tese 4: Det underfokuserte problemområde 3

Tese 4: Det underfokuserte problemområde 3

Innenlands reiseliv for nordmenn (feriereiser):

- Overnatting: 1080 TJ
- Reisene: 3100 TJ

Utenlands reiseliv for nordmenn (feriereiser):

- Overnatting: 7140 TJ
- Reisene: 36820 TJ

Tese 5: Den problematiske fritidsmobiliteten

- **Særlig stor andel av problematiske transportformer: fly og bil**
- **Sterk økning i lange flyreiser**
- **Cruisebåter og Skagerak-/Nordsjøferger: energiforbruk og klimagassutslipp per passasjer-kilometer større enn fly**
- **Sterk økning i motorisert lystkjøring: særlig lystbåter, men også snøscooter og ATV**

Tese 6: Gjenvisitt i problemområde 1

- Nye trender i problemområde 1: stasjonær-lokal
- Sterk økning i Hytter i utlandet
- Hytter i innlandet; Nå: nybygde hytter større enn nybygde boliger
- 2001-2005; ca 30 % økning i snittareal for nye hytter
- Ikke-bærekraftig forbruk:
 - Prangende forbruk? (etter: Torstein Veblen):-
Overforbruk? - Pervertert forbruk?
- Hva slags reiseliv er dette:
 - Kulisse? - Samfunnsvoldtekt?
- Samfunnsliv og Reiseliv?
- Hva med de forlatte hyttebyene, næring i solnedgang?

Tese 7: Forening av de fire områdene

- **Bærekraftig reiseliv:**
 - **Behovet for å forene de fire problem- og fokusområdene**
- 1. Lokal – Stasjonær**
 - 2. Lokal – Mobil**
 - 3. Global – Mobil**
 - 4. Global – Stasjonær**

Good luck, Carlo!